

S A I R A A L A
K L O V N I T
sjukhusclowner

Lapsilähtöisen potilaskokemuksen asiantuntija

Sairaalaklovneria on soveltavan taiteen työmuoto, joka edistää myönteistä potilaskokemusta, vähentää jännitystä, lisää perheen voimavaroja ja tukee hoitohenkilökuntaa työssään.

Sisällys

Reseptinä ilo

Ilolla eteenpäin	4
Toiminnan tavoite	5
Sairaalaklovnien hyöty hoitoympäristössä	6
Pieni historiapolku	7
Sairaalaklovnit lukuina	8

Neljä tärkeää ainesosaa

Toimintamme resepti	10
1 Lapsilähtöinen kohtaaminen	11
2 Ammattitaitoiset sairaalaklovnit + Esittelyssä klovnitiimit!	15 20
3 Yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa	26
4 Tutkimus, vaikuttavuus ja seuranta	28

Rahoitus - ilon mahdollistaminen

32

Tulevaisuus - nenä menosuuntaan!

36

Yhteystiedot

39

Reseptinä ilo.

Tehoaä tutkitusti jännitykseen
ja saattaa aiheuttaa naurua.

ILOLLA eteenpäin

kohtaamisen taidetta jo yli 20 vuotta.

Sairaalaklovnit ry käynnisti toimintansa Suomessa vuonna 2002. Alusta lähtien pyrkimyksenä on ollut säännöllinen ja ammattimainen sairaalaklovnitoiminta. Työmuotomme tavoite on tukea lapsen ja perheiden hyvinvointia hoitotilanteessa ja luoda myönteinen potilaskokemus.

Olemme kehittäneet klovnityötä parhaiten soveltuvaksi monialaiseen ja vaativaankin hoitoympäristöön. Vuosien varrella olemme laajentaneet ja vakiinnuttaneet toimintatapojamme yhteistyössä hoitohenkilökunnan kanssa. Ilo on ollut puolellamme! Tässä esitteessä kerromme hieman syvemmin

toimintamallistamme, sen eri työmuodoista, tavoitteista ja rahoituksesta. Eli mitä kaikkea korkealaatuinen, turvallinen ja vaikuttava sairaalaklovnityö vaatii ja pitää sisällään.

Sekä – tottakai – huippuasiantuntijoistamme, ammattitaitoisista sairaalaklovnista, jotka tekevät toiminnastamme niin erityisen ainutlaatuisia ja hykerryttävän positiivista.

Kiva, kun olet mukana!

Yhdistys on vuodesta 2017 lähtien ollut European Federation of Healthcare Clown Organizations (EFHCO) laatusertifioitu jäsen.

Toiminnan tavoite

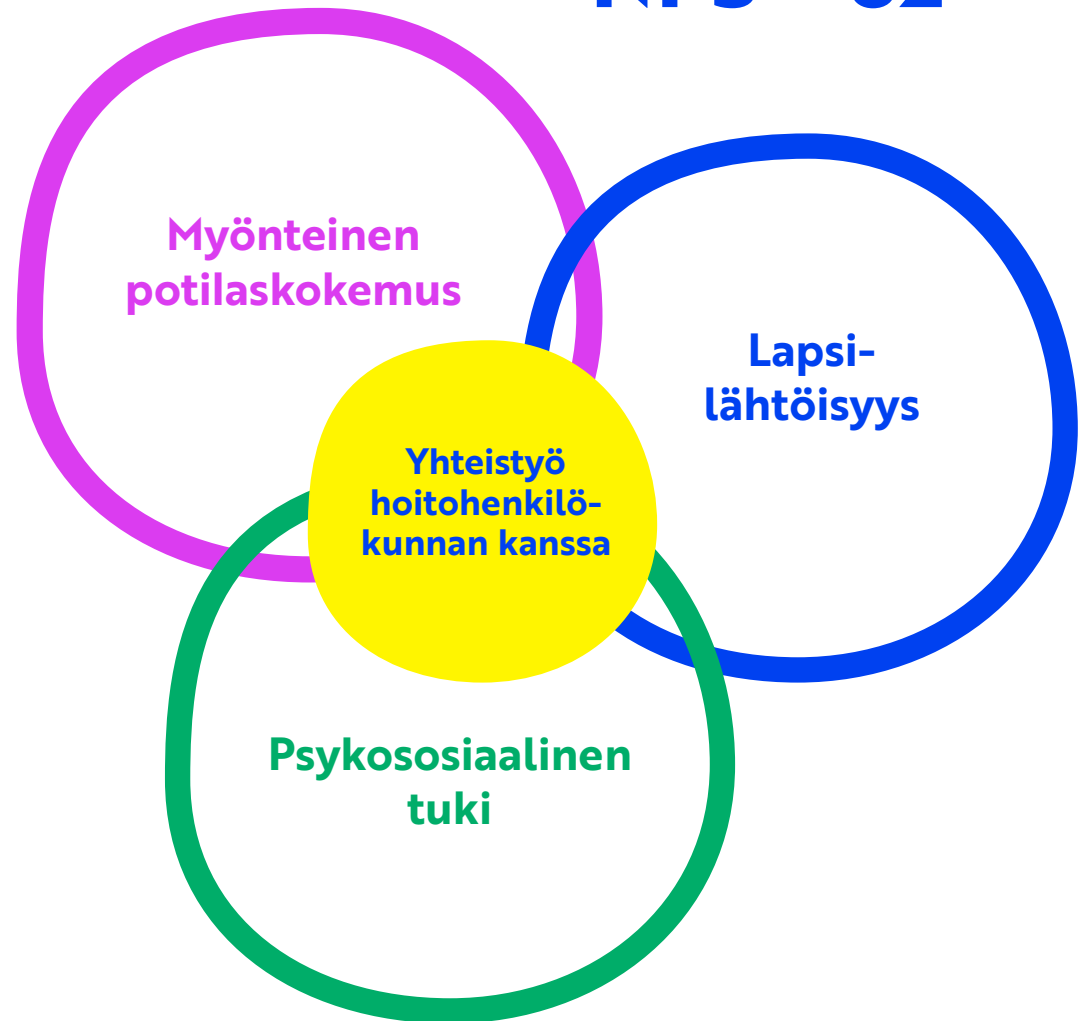
NPS = 82*

Sairaalaklovnitoiminnan tavoitteena on vaikuttaa positiivisesti lapsen ja perheen sairaalakokemukseen ja siitä jäävään muistoon. Työmme perustuu huumorintajuun, läsnäoloon sekä kohtaamisen voimaan.

Työmuotomme on vuorovaikutteinen klovnieria:

- Luo myönteistä potilaskokemusta
- Edistää lapsen ja perheen viihtyvyyttä sairaalassa
- Tarjoaa psykososiaalista tukea
- Keventää ilmapiiriä ja vähentää pelkoja
- Sitouttaa hoitotoimenpiteeseen

Toiminta tapahtuu aina lapsen ehdoilla ja perheen tilannetta kunnioittaen. Leikkiä, improvisaatiota ja mielikuvitusta käytetään tilanteen vaatimalla tasolla ja herkkyydellä. Sairaalaympäristö huomioiden.

*Perheiden palautekysely. Kuinka todennäköisesti suosittelisit sairaalaklovnikohtaamista vastaavassa tilanteessa olevalle? (n=112) NPS on nettosuosittelemisindeksi, jota käytetään yleisesti palveluiden asiakastytyväisyyden mittaamisessa.

Sairaalaklovnien hyöty hoitoympäristössä

Sairaalaklovnit ovat kehittäneet toimintansa tuomaan positiivisen hyödyn koko hoitoketjuun.

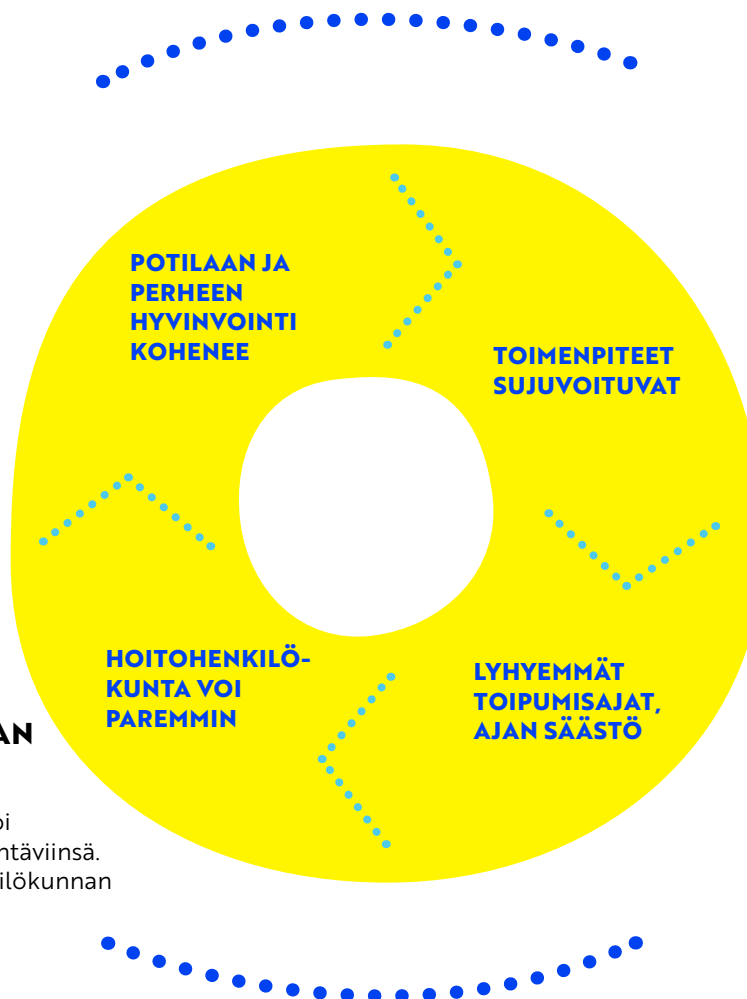
1. Karisalmi, N., Mäenpää, K., Kaipio, J. & Lahdenne, P. (2020). Measuring patient experiences in a Children's hospital with a medical clowning intervention: a case-control study. BMC Health Services Research 20(1).
2. Kasem Ali Sliman, R., Meiri, N., & Pillar, G. (2023). Medical clowning in hospitalized children: a meta-analysis. World journal of pediatrics : WJP, 19(11), 1055–1061.
3. Lopes-Júnior, L. C., Bomfim, E., Olson, K. ym. (2020). Effectiveness of hospital clowns for symptom management in paediatrics: systematic review of randomised and non-randomised controlled trials. BMJ (Clinical research ed.), 371, m4290.
4. Raisin, G., Cohen, R., Galant, O., Vaisfish, M., Jaworowski, S., Jaber, J., Kocherov, S., & Chertin, B. (2023). Medical clowns versus sedation for paediatric urinary catheter insertion-A randomised pilot study. Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992), 112(6), 1319–1323.
5. Gomberg, J., Raviv, A., Fenig, E., & Meiri, N. (2020). Saving Costs for Hospitals Through Medical Clowning: A Study of Hospital Staff Perspectives on the Impact of the Medical Clown. Clinical medicine insights. Pediatrics, 14, 1179556520909376.
6. Blain-Moraes, S., Kingsnorth, S., Stephens, L. & McKeever, P. (2011). Determining the effects of therapeutic clowning on nurses in a children's rehabilitation hospital. Arts & Health. 4. 1-13.

POTILAAN HYVINVOINTI

Stressi ja ahdistus vähenevät odotustilanteissa sekä toimenpiteeseen valmistautuessa¹

TUKEA HOITOHENKILÖKUNNAN TYÖHÖN

Hoitohenkilökunta voi keskittyä omiin työtehtäviinsä. Potilaan ja hoitohenkilökunnan suhde paranee⁶

VAIKUTUS HOITO-TOIMENPITEISIIN

Hoitotoimenpiteen aiheuttama stressi tai koettu kipu vähenee, myönteinen vaikutus toipumiseen. Hoitotoimenpiteisiin sitoutuminen paranee^{2,3}

POSITIIVISET KUSTANNUS-VAIKUTUKSET

Mahdollinen ajan säästö. Toipumiseen käytetty aika ja esilääkityksen tarve voivat vähentyä^{4,5}

Pieni historiapolku

Sairaalaklovnitoiminta on ollut edelläkävijä hyvinvointia edistävän taidetoiminnan viemisessä vakiintuneeksi osaksi hoitoympäristöä.

2001

Yhdistys perustetaan. Perustajajäsenet Lilli Sukula-Lindblom, Tom Lindblom ja Ilkka Viippola

Lilli Sukula-Lindblom opiskeli 6kk Fullbright-stipendiaattina New Yorkissa sairaalaklovnieriaa.

2002

Toiminta käynnistyy 15.2 Helsinki, Lastenkliniikka

2003

Toiminta käynnistyy Turussa ja Tampereella

2009

Clownference – kansainvälinen konferenssi Suomessa

2007

Toiminta käynnistyy Kuopiossa

2010

Suomen lääkäriliitto 100v -juhlavuoden tukikohteena

2011

Terveyttä Taiteesta -palkinto. Palkintoraadin pj. arkkiaatri Risto Pelkonen

2012

Toiminta käynnistyy Oulussa

2012

10-vuotisjuhlavuosi! Yhdistys on valtakunnallinen!

2016

Klovnelle uudet sairaalatakit! Yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa

2015

Lastenkulttuurin valtionpalkinto

2014

Elämän Tähten-palkinto, TAYS valtuusto

2013

Duodecim-kulttuuripalkinto

2017

Toimenpideklovnierian kehitystyö alkaa. Yhdistys EFHCO:n täysjäseneksi.

2018

Vaikuttavuustutkimus osana Aalto-yliopiston Lapsus-hanketta (1)

2018

Työn rakenne muuttuu, freelancer-työstä vakituisiin työsuhteisiin

2019

'Sairaalaklovnit Suomessa' artikkelikokoelma (7)

2020

Pandemia: Etäklovnieria uudeksi toimintamuodoksi

2020

ClowNexus Luova Eurooppa – kehittämishanke vuosina 20-23. Kehitystyö autismikirjon lasten ja muistisairaiden ikäihmisten parissa.

2023

THL:n vaikuttavuusarvio toimintamallista, arvonsana 5/5 (8)

2023

Etävastaanotto-toiminta käynnistyy

2022

20v-juhlavuosi! Sairaalaklovnit-sovellus julkaistaan

2021

Toiminta muistisairaiden parissa valtakunnalliseksi

2021

Kulttuurin hyvinvointipalkinto, Kulttuurigaala/YLE

● **Tutkimus, vaikuttavuus**
● **Palkinto, tunnustus**

Sairaalaklovnit lukuina

22

Sairaalaklovnitoiminta on jatkunut Suomessa yhtäjaksoisesti 22 vuotta

5

Aloitimme Helsingin Lastenklirikalla ja nykyään toiminta kattaa kaikki viisi yliopistosairaala

30

Sairaalaklovnia mukana toiminnassamme

12 150

tuntia klovnityötä vuodessa

1 615

klovnityöpäivää vuosittain yliopistosairaaloissa

68 791

kohtaamista vuonna 2023 – lasta, omaista ja hoitohenkilökuntaa

"ERINOMAISTA!"
5/5

- Sairaalaklovnit saivat erinomaisen arvostuksen ja täydet viisi pistettä THL:n yhteistoimintamallien arvioinnista 2023. (8)
- Perheiden palautekyselyssä 2023 sairaalaklovnitoiminta sai arvion 5/5. (n=116)

**Toimintamme
4 tärkeää
ainesosaa**

TOIMINNAN RESEPTI - neljä tärkeää ainesosaa:

1

LAPSILÄHTÖINEN KOHTAAMINEN

Kuuntelemme ja joustamme hoitoympäristön ehdoilla. Kunnioitamme aina lapsen tahtoa ja perheen tilannetta.

AMMATTITAITOISET KLOVNIT

Klovneina toimivat ammattitaiteilijat ovat koulutettuja hoitoympäristöön.

2

3

YHTEISTYÖ HENKILÖKUNNAN KANSSA

Tunnetta hoitotilanteet ja sovitamme toimintamme vastaamaan tarpeita.

TUTKIMUS, VAIKUTTA- VUUS JA SEURANTA

Perustamme toimintamme tutkittuun tietoon ja kehitämme toimintaamme jatkuvasti hoitoympäristön tarpeiden mukaan.

4

LAPSilÄHTÖINEN KOHTAAMINEN

98%

perheistä kokee
sairaalaklovnin tapaamisen
parantavan perheen
mielialaa *

Huomioi yksilölliset tarpeet

Sairaalaklovnien tehtävänä on toimia ensisijaisesti lapsen ehdoilla, siinä tilanteessa ja hetkessä, jossa lapsi eniten kaipaa tukea ja hyvää mieltä.

Sairaalassa olo on sekä lapsen että perheiden elämässä poikkeuksellista ja usein kuormittavaa ja jännittävää. Sairaalaklovnit toimivat lapsen tukena tilanteissa, joissa tarvitaan reilu ripaus positiivisuutta helpottamaan jännitystä, viemään ajatukset muualle ja käsittelemään mahdollisia pelkoja.

Sairaalaklovnit pyrkivät myös turvaamaan lapsen, perheiden ja hoitohenkilökunnan vuorovaikutustilanteiden toimivuuden. Ilo ja positiivinen mieli auttavat omaksumaan uudet tilanteet ja suhtautumaan tulevaan toimenpiteeseen tai hoitoympäristöön astetta rennommin. Ja tämänhän tiedämme me aikuisetkin!

* Perheiden palautekysely 2023, n=116

Etunenässä lasten tarve

Toiminta tapahtuu aina lapsen ehdoilla, perheen tilannetta kunnioittaen ja yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Sairaalaklovnit toimivat:

Lapsen tulkkina

Klovnit suhtautuvat lapsiin yksilöinä. He välittävät hoitohenkilökunnalle tietoa lapsen mielenkiinnonkohteista ja edistävät siten hoitohenkilökunnan ja lapsen välistä lapsilähtöistä vuorovaikutusta.

Jännitystä purkamassa

Leikki on sairaalaklovnien työtä. Ja lapsille se on tapa purkaa tunteita. Leikin avulla klovnit auttavat käsittelemään erilaisia tunteita ja mieli rentoutuu. Ilo ja nauru tuovat lohtua, leikki vahvistaa lapsen ja vanhemman sekä lapsen ja hoitohenkilökunnan välistä vuorovaikutusta.

Vahvistamassa lapsen minäkuva

Sairaalaklovni auttaa lasta ymmärtämään ja suhtautumaan myönteisesti hoitotilanteisiin. Klovni kuuntelee ja tukee - klovnin avulla lapsi saa kokemuksen siitä, että häntä kuunnellaan ja että hänen toiveitaan huomioidaan.

Oppaana ja apuna

Sairaala paikkana voi olla lapsille outo ja pelottava, eikä hoitohenkilökunta ole välttämättä tuttua. Klovnin avulla sairaala tulee lapselle helpommin lähestyttäväksi ja hänen tarpeensa paremmin huomioiduiksi.

Odotustilanteita keventämässä

Sairaalassaoloaikaan usein sisältyviin pitkiin odotushetkiin klovni tuo mielekästä sisältöä ja ilontäyteisiä hetkiä.

Ystävyyden asialla

Pitkällä hoitajaksolla klovnit tulevat tutuiksi ja turvalliseksi sairaalaystäviksi, joiden kanssa lapsi saa leikkiä ja jakaa tunteita. Useamman potilaan huoneessa klovnit toimivat apuna tutustuttamassa lapsia toisiin potilaisiin.

Tukemassa vuorovaikutusta

Sairaalaklovnit auttavat monissa vuorovaikutustilanteissa. He rakentavat luottamuksen ilmapiiriä ja keskusteluyhteyttä lapsen ja hoitohenkilökunnan sekä lapsen ja vanhemman välillä. Lapsi sitoutuu turvallisesti toimenpiteeseen.

Sillanrakentajana

Iloinen kohtaaminen sairaalaklovnin kanssa ylläpitää positiivista muistoa sairaalakäynnistä. Sairaalaan on matalampi kynnys mennä, kun lapset tietävät siellä olevan klovneja.

Sairaalaklovnin työ vaatii 100% tilanneherkkyyttä

Klovneilla on työkalupakissaan taidetyömuotoja, jotka on kehitetty vastaamaan sairaalan monipuolisia toimintoja ja tukemaan henkilökuntaa työssään.

Sairaalaklovnin tuki kulkee koko hoitopolun lapsen rinnalla. Odotustilanteisiin liittyvä jännitys, tulevaan toimenpiteeseen liittyvät pelot ja epävarmuudet tai toipumisen osastoilla vaativat klovnilta läsnäoloa ja herkkyyttä aistia tunnelma.

Sairaalaklovnien hyödyntämät metodit ovat suunnitellut kattamaan koko lapsen hoitopolku – ennen hoitoa, sen aikana ja sen jälkeen. Sairaalaklovneista tulee siten tuttuja hyvän mielen tuottajia monissa vaihtuvissa tilanteissa, jotka ovat lapselle uusia, jännittäviä ja joskus pelottaviakin.

Klovnit kiertävät yksin ja pareittain sairaalan osastoilla, odotustiloissa ja poliklinikoilla kohtaamassa lapsia hoitohenkilökunnan kanssa sovittun aikataulun mukaisesti.

Klovnit myös valmistelevat ja saattavat lapsia toimenpiteisiin, eli antavat pidempikestoista tukea niille lapsille, jotka tulevat päiväkirurgisiin toimenpiteisiin, leikkauksiin, sädehoitoon ja magneettikuvaukseen sekä reuma- tai luuydinpunktioon.

Klovni tavattavissa!

Sairaalaklovnien tuki ja apu voi kulkea lapsen rinnalla koko hoitopolun ajan.

1

Ennen sairaalaan tuloa

Sairaalaklovnit-sovellus tutustuttaa lapset sairaalaklovneihin jo ennen sairaalaan saapumista. Klovnien avulla ajatus sairaalasta ja tulevista hoitotoimenpiteistä on vähemmän pelottava.

2

Odotustilanteet

Sairaalassa lapsen ja perheen pitää usein varautua pitkiin odotushetkiin. Sairaalaklovnit tekevät odotustilanteista ilontäyteisiä ja jännitys voi hetkeksi väistyä.

3

Toimenpiteisiin valmistava klovneria

Klovnit ovat hoitohenkilökunnan apuna ja lasten ilona ennen toimenpiteitä, kun kyseessä on esimerkiksi leikkauksiin saattaminen tai lapsen valmistautuminen päiväkirurgisiin toimenpiteisiin. Hoitohenkilökunnan työ nopeutuu, koska lapset ovat paremmin valmistautuneita tulevaan. Lapset kokevat tilanteet miellyttävämpinä, ja koetun kivun määrä on pienempi.

4

Osastokierrot

Klovnit kiertävät lasten- ja nuorten osastoilla. He toimivat pareittain, henkilökunnan kanssa sovitun aikataulun mukaan. Klovnit vierailevat vuodeosastojen lisäksi monilla erityisen tuen osastoilla, kuten neurologisilla ja psykiatrisilla osastoilla.

5

Päivystysklovneria

Kloveneilla on käytössään päivystyspuhelimet, joihin soittamalla hoitohenkilökunta voi kutsua klovnija tarvittaessa tueksi hoitotilanteisiin.

6

Etäklovneria kotipotilaille

Perheet voivat halutessaan sopia tapaamisia klovnien kanssa etäyhteydellä.

7

Sairaalaklovnit-sovellus

Eli iloa käden ulottuvilla. Sairaalaklovnit-sovellus pitää ilon lähellä ympäri vuorokauden. Maksuton sovellus antaa lapsille leikin ja puuhastelun lisäksi mahdollisuuden viestitellä klovnien kanssa.

AMMATTITAITOISET SAIRAALAKLOVNIT

Asiantuntija punaisen nenän takana

Yhdistyksen koko toiminta perustuu taiteilijoidemme korkeaan ammattitaitoon, sen jatkuvaan ylläpitoon ja kehittämiseen. Siksi rekrytointiin ja koulutukseen kiinnitetään paljon huomiota. Ei riitä, että on hyvä artisti. Pitää hallita myös sairaalaympäristö, olla empaattinen ja osata soveltaa osaamistaan nopeasti vaihtuvissa tilanteissa, jotka vaativat usein herkkyyttä. Ja lisäksi pitää olla hauska.

Sairaalaklovnit ovat ammattikunta, joiden osaaminen ja työmenetelmät on sovitettu sairaalaympäristöön. Klovnin työpäivä vaatii täydellistä tilannetajua ja läsnäoloa. Astuessaan potilashuoneeseen tai vuorovaikutukseen lapsen kanssa klovni ei voi koskaan tietää, millaiseksi kohtaaminen muodostuu. Jokainen työpäivä, lapsi ja kohtaaminen on ainutlaatuinen.

Klovniartistien työhyvinvointia ja ammattitaitoa ylläpidetään monin tavoin. Tähän klovnitukeen kuuluvat muun muassa kahdesti vuodessa pidettävät yhteiset koulutukset, koutsaukset sekä mahdollisuus oman ammattiosaamisen kehittämiseen.

*Kysely hoitohenkilökunnalle 2023, n=364

Sairaalaklovnin A, B ja C

No niin – saammeko vihdoin esitellä ammattitaitoiset artistimme, eli koulutetut ja osaavat sairaalaklovnimme. Klovnin ammattitaitoa on ylläpitää perheiden positiivista mielialaa ja edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia vaihtuvissa hoitotilanteissa.

Mistä klovnit tulevat?

Klovnit ovat teatterin, sirkuksen, musiikin ja tanssin ammattilaisia. Kaksi kertaa vuodessa klovnit saavat sekä kansainvälistä että kotimaista koulutusta klovnerian ammattitaidon kehittämiseen.

Punainen nenä nyt ainakin!

Työvaatteina sairaalakloveneilla ovat punanenät ja värikkäiksi räätälöidyt lääkärintakit, jotka asemoivat klovnit hoitohenkilökunnan ja perheiden väliin. Jokaisella klovnilla on sairaalaympäristöön soveltuvat vaatteet, jotka tukevat kutakin klovnihahmoa.

Hoitoympäristöön vaadittava osaaminen

Sairaalaklovnitoiminta ei ole sairaalan arjesta tai hoitotyöstä irrallista, vaan tukee ja on osa niitä. Kaikki klovnit käyvät läpi sairaalaympäristöön vaadittavan koulutuksen ja siksi pystymme toimimaan mm. leikkaussaleissa, toimenpidehuoneissa ja eristys huoneissa. Meitä koskevat samat säännöt kuin muutakin hoitohenkilökuntaa hygieniaosaamisen, rokotusten, vaihtolovelvollisuuden ja rikostaustaselvitysten suhteen.

Työkalupakissamme ilo

Hyödynnettävät metodit ovat aina tilannekohtaisia, lapsen ja perheen tarpeesta lähteviä. Etenemme tilanteessa aina lapsen ehdoilla kuulostellen ja tunnustellen, ja lapsella on aina päätösvalta. Työkalupakkimme metodeja ovat esimerkiksi improvisaatio, yleinen hölmöily, laulu, musiikki ja taikatempu.

Erityisosaaminen

Sairaalaklovnien ammattitaitoa on huomioida monia erityisiä tarpeita. Esimerkkinä autismin kirjon lapsille suunnattu toiminta.

Ruuben von Kingin työpäivä

Sairaalaklovnin päivä on yleensä 100% tilanteen ja tunnelman aistimista, 90 % leikkiä, monia tilannepäivityksiä henkilökunnan kanssa, tuhansia askeleita ja vähintään yhtä paljon hihityksiä. Ohessa klovnimme Ruuben von Kingin työpäivä eräänä tiistaina:

Päivän valmistelua:

Ennen työn aloitusta (klo 7:00) keskustelen siivilivaatteissa osaston henkilökunnan kanssa tämän aamun tulokkaista. Käyn läpi viime viikon tapahtumat ja kansliasta saamme tarvittavat taustatiedot - potilaan nimi ja ikä sekä muut erityiset huomiot. Suunnittelen kollegani Mutrun kanssa, miten päivän aikana edetään. Poliklinikoille sovimme teeman etukäteen. Sitten pukeutuminen, taskuihin tavaraa ja vielä pari yhteistä hengitystä kollegan kanssa: me olemme tässä, me olemme valmiita.

Tilanneherkkyiden käyttöä:

Osastolle mentäessä tunnustelua, kalibroimme energiat tilanteisiin sopiviksi. Aloitamme vuorovaikutuksen innokkaimpien kanssa. Samalla tuntosarvet herkkinä, josko hiljaisempi kaveri haluaisi lähteä leikkiin mukaan. Kohtaamisesta saattaa syntyä erittäin tärkeä yhteys – myös lasten ja perheiden välille. Toimenpiteisiin menemme mukaan, kun sille on tilausta. Jokainen tila ja jokainen tilanne on erilainen, ja tunnelmat voivat vaihdella paljon.

Yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa:

Henkilökunnan toiveesta ohjaamme vanhemmat toimenpiteen jälkeen takaisin osastolle. Olemme myös tukena kertomassa heille, mitä tapahtuu seuraavaksi. Tavoitteenamme on keventää ja huojentaa myös vanhemman mieltä.

Käynti epilepsiapotilaan luona: hoitajat toivovat lapsen innostamista, jotta oireiden tutkimus voisi käynnistyä. Tänään vielä eläköitymiskahvit neuron taukotilassa! Käymme lausumassa armaalle hoitajalle hänen lempirunonsa. Lakkakakkaa palkinnoksi!

Tänään käytetyt metodit:

Erään toimenpiteeseen saapujan kanssa yhteys syntyy pienen siilin avulla. Sen kautta on helpompi jutella toimenpiteestä ja miettiä piikkejäkin, niitä kun on siilillä aika monta... Työkalupakista kaivelimme lisäksi väärinymmärrystä, ihmettelyä ja käänteistä näkökulmaa. Pelasimme hierarkioilla ja statuksilla klovnin, lapsen ja hoitohenkilökunnan välillä. Syntyi pari lauluakin, yhden kuusivuotiaan matemaattisista taidoista sekä hoitajan reippaudesta kanyloinnin jälkeen.

Reflektointi:

Päivän päätteeksi (klo 15:00) kirjoitamme raporttiin huomioita päivästä ja tilanteista, jotka on hyvä tietää jatkoa ajatellen. Raporttiin kirjataan myös lasten esittämät toiveet ja hyvin toimineet leikkiaihiot. Ajantasaisen informaation välittäminen on tärkeää seuraavaa kertaa ja pitkäjänteistä hoitoa ja vuorovaikutusta huomioiden.

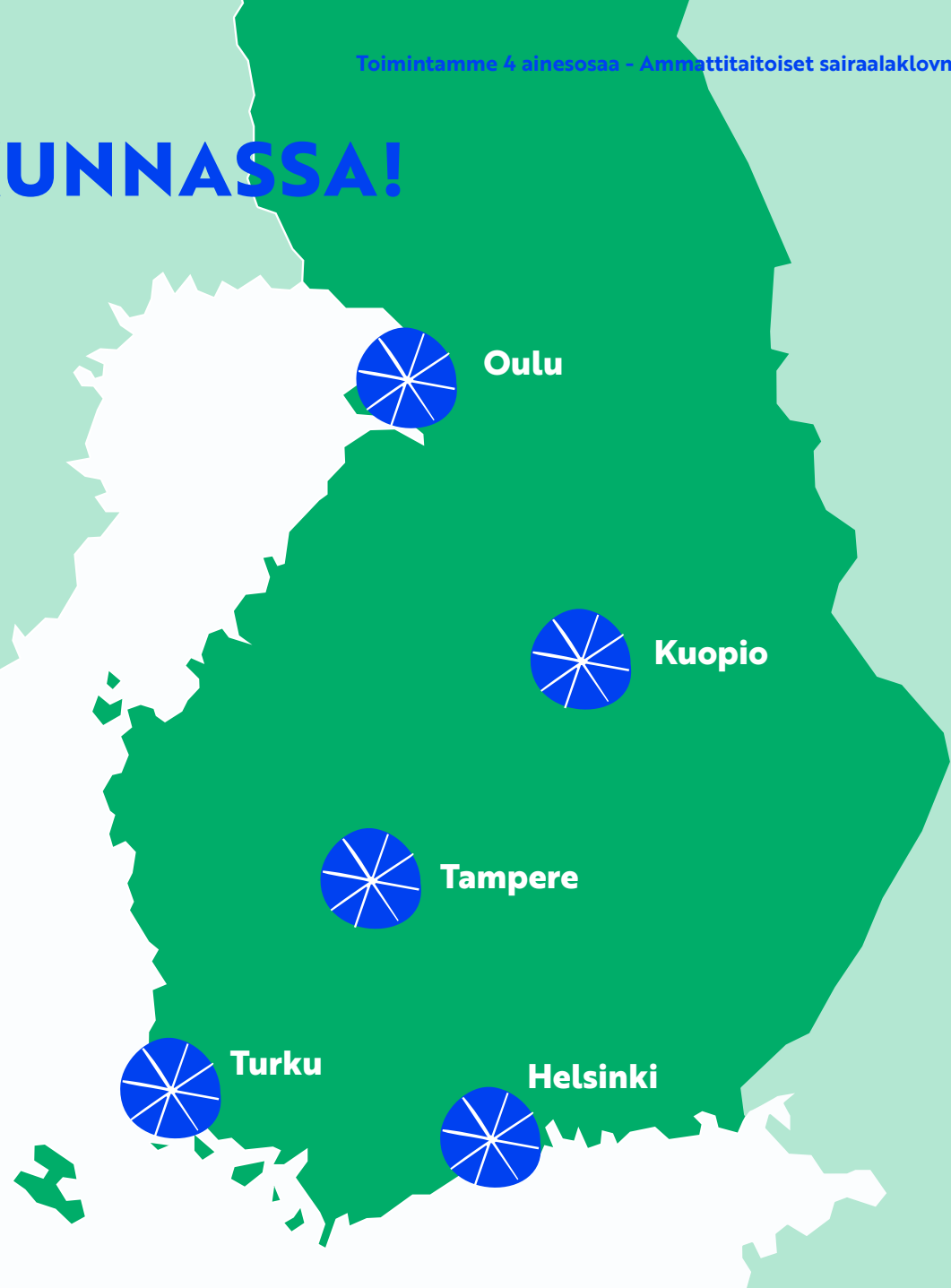
Hygieniahommia:

Päivän päätteeksi puhdistan tavarat (myös siilin) ja siirrän ne hygieniakaappiin. Takki pääsi taas kotiin pesuun.

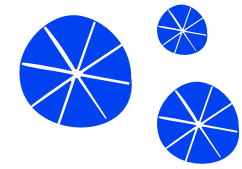
ILOA KOKO VALTAKUNNASSA!

Sairaalaklovnit toimivat vallan kunnollisesti valtakunnallisesti. Yliopistosairaaloiden potilaaksiottoalue kattaa koko Suomen. Jokaisella viidellä yliopistollisella sairaalalla on oma klovnitiiminsä, jota vetää kunkin kaupungin oma vastuuklovni.

Lisäksi toimintaa on osassa keskussairaaloita, niiden rahoitus tulee kuitenkin paikallisesti. Laajennamme toimintaamme mielellämme. Mikäli asia kiinnostaa, ole yhteydessä toimistoon ja kartoitetaan mahdollisuuksia yhdessä!

ESITTELYSSÄ KLOVNITIIMIT

Klovnitoimintapäivät ja osastovierailuiden ajankohdat sovitaan erikseen vastaamaan kunkin sairaalan tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla. Tavoitteena on myös, että kaupungeissa voidaan kehittää toimintaa paikallisesti. Yhdistyksen toimistolla Helsingissä hoidetaan hallintoa ja varainhankintaa valtakunnallisesti.

Kaikissa sairaaloissa on käytössä päivystysklovneria, etävastaanotot ja Sairaala-klovnit-sovelluksen Palloposti, joka mahdollistaa virtuaalisen yhteydenpidon lasten ja klovnienvälillä.

Yliopistollisten sairaaloiden lisäksi kaupunkitiimit hoitavat paikallisen ikäihmisten parissa tehtävän klovnerian, lähialueiden keskussairaalityöpäivät, sekä erilaiset vierailut ja koulutustilaisuudet.

Klovniimi

Tampere

Klovniyövuoroja viikossa: 6

Toimintapäivät:

MA TI KE TO PE

Osastokierrot: Kaikki lastenosastot, hematologinen, sisätaudit, kirurginen, neurologinen, avohoito, teho, allergia, päivystys, vastasyntyneet, poliklinikat

Toimenpidekloveria: Kaikkina päivinä

Erityistä: Kerran viikossa käymme erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten tutkimus- ja hoitoyksikössä (EVA)

Sairaalan kanssa yhteistyössä tehty **opasvideo** toimenpiteeseen saapumisesta

”

Klovni piristi, rauhoitti niin lapsen kuin äidin mieltä. Äitinä en kyennyt omien tunteiden vallassa rentoutumaan ja olemaan leikkisä vanhempi lapselleni. Klovnin jutut sai rennomman tunnelman meille molemmille.

”

Mikään ei tuo iloa niin paljon kuin se että tyttäreni voi jopa syöpähoitojen aikana nauraa ja iloita jostain niin paljon kuin teidän käynneistänne.

”

Lapsi ei ehtinyt jännittää tulevaa leikkausta yhtään, kun klovnin kanssa vitsailu ilahdutti. Itselleni yllätyksenä tuli, miten kauan klovni vietti aikaa kanssamme, ja saattoi jopa leikkaussalin ovelle. Lapsi on jo 12-vuotias, enkä olisi uskonut hänen innostuvan klovneista. Mutta niin vain tykkäsi, homma toimi hienosti.

Klovnitiimi

Kuopio

Klovnityövuoroja viikossa: 6

Toimintapäivät:

TI KE TO

Osastokierrot: Lasten poliklinikat, foniatrian päiväyksikkö, neurologinen osasto sekä videotelemetriayksikkö, vastasyntyneiden teho-osasto, päiväsairaala, lasten ja nuorten osasto. Lisäksi Alavan sairaala

Toimenpideklovnaria: Lasten veri- ja syöpätautien osasto, vastaanotto- ja kotiutusosasto, päiväsairaala

Erityistä: Vierailu torstaisin Alavan sairaalakoulussa, perhehoitoyksikössä (Perho), lastenpsykiatrian akuuttiosastolla ja kahdella hoito-osastolla

”

Klovni innosti kaksivuotiaan lapsen leikkiin, kun odottelimme pääsyä kitarisaleikkaukseen. Kun vuoromme koitti ja piti siirtyä leikkaussaliin, klovni ja Tikru-kaveri tulivat mukaan ja läsnäolollaan rohkaisivat lasta niin, että nukutus sujui hienosti. Kiitos!

”

Klovni on ollut meidän perheen valo vaikeina aikoina. Pelkkä pieni kurkistus ovelta tai vilkutus auttaa jaksamaan vaikeiden aikojen yli.

”

Kun pieni ihminen on sairas eikä huomisesta ei ole varmuutta, voi ohikulkevan klovnin hymy tuoda päivään paljon iloa aikuiselle. Eläessäni 2kk päivittäin osastolla tuli klovneista yksi osa arkea ja vaikka lapsi ei vielä ymmärtänyt oli vanhemmalle kohtaamiset tärkeitä ja voimaa antavia.

Klovnitiimi

Oulu

Klovnityövuoroja viikossa: 5

Toimintapäivät:

MA TI KE

Osastokierrot: Lasten veri-, syöpä- ja sisätautien osasto ja päiväsairaala, Lastenkirurgian osasto ja poliklinikka, Lastenneurologian osasto ja poliklinikka, Lasten päiväsairaala, Lasten ja nuorten poliklinikka, Lasten ja vastasyntyneiden teho ja valvonta, Lasten foniatrian poliklinikka ja Lasten kuulokeskus

Toimenpideklovnaria: Lasten veri-, syöpä- ja sisätautien päiväsairaala

Erityistä: Vuonna 2024 vierailemme säännöllisesti lastenpsykiatrisilla osastoilla: lastenpsykiatrian pienten lasten perheyksikkö 52, lastenpsykiatrian osasto 50, lastenpsykiatrian osasto 57, varhaiskuntoutusyksikkö 85, nuorisopsykiatrian yksikkö 86, syömishäiriöyksikkö.

Sairaalakoulu(alakoulu) ja esiopetus (Erityisrahoitteisia, Eija ja Veikko Lesosen säätiö ja Oulun kaupunki)

”

Lasta harmitti sairaalaympäristö ensi hetkestä alkaen. Odottelu ja tulevat tutkimukset eivät yhtään vähentäneet harmistusta. Sitten ovesta astuivat sairaalaklovnit! Ajoitus ei olisi voinut olla parempi! Tämän ihanan hassutteluhetken voimin päivä lähti rullaamaan ihan uudella sävelellä. Aikuisella tuli itku silmään kuinka merkityksellinen tuo yhteinen hetki oli.

”

Klovnin läsnäolo oli ratkaiseva, kun lapsi joutui odottamaan toimenpiteeseen pääsyä pitkään. Aiemmin lapsi oli saanut paniikkikohtauksen, nyt laski klovnin kanssa yhdessä numeroita. Kokemus oli lapselle erittäin positiivinen.

”

Klovnin ansiosta pikkejä pelkäävä tyttö ei edes huomannut, kun nukutuslääkäri laittoi kanyylin. Äiti ilahtui siitä pienestä eleestä, kun klovnin saattoi ulos leikkausosastolta ja neuvoi mihin mennä. Ei tarvinnut yksin ihmetellä.

Klovniitiimi

Turku

Klovniyövuoroja viikossa: 9-10

Toimintapäivät:

MA TI KE TO PE

Osastokierrot: lasten ja nuorten veri- ja syöpätautien osasto, lasten ja nuorten vuodeosasto, lasten ja nuorten kirurginen osasto, lasten ja nuorten neurologinen osasto, lasten ja nuorten teho-osasto, lasten ja nuorten päiväsairaala, lasten psykiatrinen osasto, lasten ja nuorten päiväsairaala, poliklinikat, päivystys.

Toimenpideklovneria: kaikkina toimintapäivinä. Lasten ja nuorten kirurginen ja päiväkirurginen osasto, lasten ja nuorten veri- ja syöpätautien osasto, lasten ja nuorten päiväsairaala, lasten ja nuorten vuodeosasto.

Erityistä: Sairaalan henkilökunnan kanssa yhteistyössä videoita tukemaan lapsen hoitomyönteisyyttä ja potilaskokemusta mm. kanyylin laitto, päivystykseen saapuminen.

Työn alla moniaistisen osallistavan esityksen tekeminen.

Mukana Tyksin lasten ja nuorten klinikan psykososiaalisen tuen ryhmässä.

”

Lapselle oli aiemmista toimenpiteistä jäänyt iso sairaalapelko. Tällä kertaa reissu meni paremmin kuin ikinä uskalsin arvata. Klovnit kävivät tasaisin välein viihdyttämässä lasta esilääkkeeseen saakka, ja kävivät leikin avulla läpi pelkotilanteita. Tästä sairaalareissusta jäi lapselle hieno kokemus ja se on täysin klovniensa ansiota.

”

Kiitos ihanasta, hauskasta, välittävästä kohtaamisesta. Äitinä itkin ilosta, niin kaunista oli yhteinen (anestesia) toiveunen suunnittelu lapsella ja klovnilla. Jännitys unohtui.

”

Poika sairastui kaksi vuotta sitten ja käymme sairaalassa usein. Joka käynnin kohokohta on sairaalaklovnit. Sairastumisen alussa lapsi ei jaksanut kuin makoilla, mutta aina kun klovnit tulivat piipahtamaan, niin hän nauroi ja iloitsi koko sen ajan. Iso kiitos teille!

Klovnitiimi

Helsinki

Klovnityövuoroja viikossa: 13 (syksy 2024)

Toimintapäivät:

Osastokierrot:

Vuodeosastoilla ja poliklinikoilla

Toimenpideklovnieria:

Lasten leikkaus- ja anestesiaosasto Metsä sekä Päiväsairaala ja vastaanotot Taika-osasto

Erityistä:

Moniaistillinen Meri-esitys.
Oppimis- ja kehityshäiriöosasto, päiväkeskus Vuori

Kuvasta puuttuu:

Miisu-Liisu
Vähä-Pokka

Tolly von
Tomera

”

Lapsi sai ajatuksia muualle ja nauraa, vaikka häntä pelotti hurjasti tuleva. Klovni saattoi meidät toimenpidehuoneeseen, oli läsnä nukutuksessa ja myös poistui salista äidin kanssa. Tämä rauhoitti ja ilahdutti suuresti äitiä.

”

Lapsi keskittyi leikkaussalissa klovnin ja ei huomannutkaan kun tippa laitettiin. Anestesian aloituskin sujui todella kätevästi kun klovnin oli salissa.

”

Klovnin on ollut meidän perheen valo vaikeina aikoina. Pelkkä pieni kurkistus ovelta tai vilkutus auttaa jaksamaan vaikeiden aikojen yli.

YHTEISTYÖ HENKILÖKUNNAN KANSSA

Sujuvuutta, iloa ja leikkiä hoitotilanteisiin

Sairaalaklovneilla ja hoitohenkilökunnalla on yhteinen tavoite; Lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Sen eteen teemme tiivistä yhteistyötä.

Toiminta suunnitellaan aina parhaiten vastaamaan kunkin eri sairaalan tarpeita. Sairaalaklovnit saavat hoitohenkilökunnalta tietoa potilaista ajantasaisesti. Tämä auttaa toimimaan oikein vaihtuvissa tilanteissa lasten kanssa. Klovneja koskee sama vaitiolo-velvollisuus kuin muutakin henkilökuntaa.

Sairaalaklovnien työn yhtenä tavoitteena on auttaa hoitohenkilökuntaa keskittymään kliiniseen hoitotyöhön. Toimenpideklovnerian tavoitteena on vähentää jännitystä ja auttaa lasta ymmärtämään tulevan toimenpiteen vaiheet.

Klovneilla on käytössä myös päivystyspuhelimet, joilla henkilökunta voi pyytää klovnin tarvittaessa apuun.

93 %

hoitohenkilökunnasta kokee sairaalaklovnien lisäävän leikkisyyttä lapsen ja hoitohenkilökunnan välillä.*

96 %

hoitohenkilökunnasta kokee sairaalaklovnien keventävän osaston yleistä ilmapiiriä.*

* Kysely hoitohenkilökunnalle 2023, n=364

Ilo ja leikki ovat yhteistyötä parhaimmillaan

Tiivis yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa takaa sen, että jokainen lapsi tulee kohdatuksi lapselle mielekkäässä ilmapiirissä. Huolellinen suunnittelu ja hoitotyön ymmärrys ovat tärkeä osa sairaalaklovnin ammattitaitoa.

Suunnittelu

Ennen varsinaisia klovnivierailuja räätälöimme henkilökunnan kanssa käytännön toteutusta organisaation ja henkilökunnan toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Vastuuklovni osallistuu myös osastopalaveriinhin, joissa käydään läpi käytännön asioita sekä kuullaan henkilökunnan toiveita ja kokemuksia.

Säännöllinen palaute

Hoitohenkilökunnan kanssa säilytetään jatkuva avoin ja luottamuksellinen keskusteluyhteys ja toimintaa muokataan ja kehitetään saadun palautteen perusteella.

Ajantasainen yhteistyö

Sairaalaklovnit saavat henkilökunnalta ajantasaisen tiedon osastojen tilanteesta sekä työhön liittyviä ennakkotietoja, esim. jos lapsella on aistiherkkyksiä, kehitysviivettä, kuulo- tai näkövammaa tai muita rajoitteita.

Yksilölliset toiveet

Hoitajien toiveiden perusteella klovnit voivat tarvittaessa priorisoida työtään lapsille, jotka tarvitsevat eniten tukea.

Kloveneilla on käytössään päivystävät puhelimet, joiden kautta henkilökunta tavoittaa klovnit ja puhelimiin voi jättää tapaamispyynnön.

TUTKIMUS, VAIKUTTAVUUS JA SEURANTA

94 %

hoitohenkilökunnasta kokee sairaalaklovnien vaikuttavan myönteisesti lapsen potilaskokemukseen. *

Tietoa tarvitaan vaikuttavuuden tueksi

Me sairaalaklovnit olemme toimineet jo yli 20 vuotta leikin, vuorovaikutuksen, taiteen ja ilon asiantuntijoina hoitotyön rinnalla. Teemme työtämme tietysti puhtaasta ilosta, mutta ehdottomasti myös siksi, että ilolla ja taiteella on tutkitusti merkitystä potilaan hyvinvoinnille.

* Kysely hoitohenkilökunnalle 2023, n=364

Seuraamme ja raportoimme toimintaamme monin eri tavoin. Jokainen työpäivä raportoidaan ja tilastoidaan, näistä tiedoista koostamme vuosittain kohtaamistilaston.

Meille on tärkeää saada palautetta työstämme ja haluamme myös tietää, miten hoitohenkilökunta kokee läsnäolomme ja yhteistyön kanssamme.

Työn vaikuttavuus on meille tärkeä tekijä ja seuraamme sitä mittariston avulla.

Erityisen hienoa on, että kansainvälisen tutkimuksen lisäksi myös useita kotimaisia tutkijoita on alkanut kiinnostamaan tämä työmuoto ja sen vaikuttavuus. Lisätietoa eri tutkimuksista löytyy lähdeluettelosta.

Vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti

Toimintamme vaikuttavuutta, saavutettavuutta sekä klovnihenkilöstön hyvinvointia seurataan useilla tavoilla.

Teemme säännöllisesti kyselyn toiminnastamme hoitohenkilökunnalle sekä palautekyselyitä perheille. Klovnit keräävät sekä vaikuttavuustietoa että kohtaamistilastoja. Myös sairaalaklovnien hyvinvointia seuraamme työhyvinvointikyselyllä. Kehitämme toimintaamme saadun palautteen perusteella, sekä teemme jatkuvasti yhteistyötä tutkijoiden kanssa työmme vaikuttavuuden osoittamiseksi.

* Perheiden palautekysely 2023, n=66

** Kysely hoitohenkilökunnalle 2023, n=364

PÄIVITTÄIN

SÄÄNNÖL-
LISESTI

JOKA
VUOSI

JOKA
TOINEN
VUOSI

TOIMINTAMME KEHITTÄMISEN TUEKSI:

Osana **työpäiväraporttiaan** sairaalaklovnit raportoivat jokaisen työpäivän päätteeksi päivän kohtaamismäärät ja asiat, jotka seuraavan vuoron klovnien on hyvä tietää. Erikseen kirjataan potilaat, omaiset ja hoitohenkilökuntakohtaukset. Vuosittaiset kohtaamismäärät koostetaan yhdeksi tilastoksi.

Perheitä palautetta kerätään **sähköisellä kyselyllä**, joka löytyy sairaalaklovnien kotisivuilta.

Klovnit keräävät systemaattisesti havaintoja klovnitöiminnan vaikuttavuudesta vuosittain **kahden viikon ajalta**.

Lisäksi **syvähaastattelemme vuosittain** perheitä, joilla klovnin on ollut tukena pitkällä hoitokäynnillä.

Hoitohenkilökunnalle suunnattu kysely toteutetaan kaikissa yliopistollisissa keskussairaaloissa joka toinen vuosi.

97%

perheistä kokee klovnin läsnäolon auttavan toimenpiteen sujumista*

80%

hoitohenkilökunnasta kokee sairaalaklovnilla olevan myönteistä vaikutusta hoitohenkilökunnan jaksamiseen.**

Toimenpidesuosituksia taiteen hyödyntämiseksi osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä

Sairaalaklovnitoiminnan puolesta puhuvat useat asiantuntijoiden ja tutkijoiden laatimat toimenpidesuositukset. Niiden viesti on selvä:

Taideperusteisia menetelmiä suositellaan hyödynnettävän yhä laajemmin osana laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja.

Taiteella voi olla merkitystä niin fyysisen kuin psyykkisenkin hyvinvoinnin edistämässä sairausaikana, mikä parantaa elämänlaatua ja edistää toipumista. Sairaalaklovnitoiminta mainitaan useissa suosituksissa yhtenä esimerkkinä vaikuttavasta ja hyvästä käytännöstä.

Maailman terveysjärjestö WHO:n raportti taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista

Fancourt, D. & Finn, S. (2019). **What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being?** A scoping review. World Health Organization. Regional Office for Europe.

Eurooppalainen raportti kulttuurin vaikutuksista terveyteen ja hyvinvointiin, ja koonti politiikkasuosituksista.

Zbranca, R., Dâmaso, M., Blaga, O., Kiss, K., Dascăl, M. D., Yakobson, D., & Pop, O. (2022). **Culture's contribution to health and well-being. A report on evidence and policy recommendations for Europe.** CultureForHealth. Culture Action Europe.

Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukset

Backman, J., Vuolasto, J., Hyssälä, L., Kivelä, A., Norppa, L. & Virta, S. (2023). **Kulttuurin ja liikunnan hyvinvointivaikutukset osaksi päätöksenteko- ja ohjausjärjestelmää.** Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suositus taiteen ja kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa – mukaan lukien hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö & sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki (2018).

Taideyliopiston ArtsEqual-hankkeen toimenpidesuositus

Koivisto, T.-A., Lehikoinen, K., Lilja-Viherlampi, L.-M., Lapio, P. & Salanterä, S. (2020). [Taide ja kulttuuri sairaalassa ja terveystalouksissa.](#) ArtsEqual Policy Brief 1/2020. Taideyliopisto.

Kotimaiset ja kansainväliset tutkimukset vahvistavat toimintamme vaikuttavuuden

Sairaalaklovneja kohdanneet lapset kokivat enemmän positiivisia tunteita sairaalassa olon ja operaatioiden yhteydessä.

Suomessa lastensairaalassa tehdyssä vertaisarvioidussa tapaus-verrokkitutkimuksessa sairaalaklovnien kanssa olleet lapset kokivat verrokkiryhmää enemmän positiivisia tunteita ennen ja jälkeen kanylointitoimenpiteen.

Karisalmi, N., Mäenpää, K., Kaipio, J., & Lahdenne, P. (2020). Measuring patient experiences in a Children's hospital with a medical clowning intervention: a case-control study. BMC health services research, 20(360). <https://doi.org/10.1186/s12913-020-05128-2>

Erinomaista lapsilähtöistä ja vaikuttavaa toimintaa, jolla tuetaan lapsia ja perheitä kuormittavissa tilanteissa. Sairaalaklovnit ovat arvioinnin mukaan osa lapsen hyvää ja laadukasta sairaalahoitoa.

Keväällä 2023 valmistui THL:n laatima hyvinvointia ja terveyttä edistävien HYTE-toimintamallien arvio suomalaisesta sairaalaklovnitoiminnasta (1). Se sai korkeimman mahdollisen arvosanan 5 (asteikolla 1-5).

HYTE-toimintamalli 1 / 2023
Sairaalaklovnitoimintaa lapsipotilaille
Toimintamallin kuvaus: Nadja Laine, Kari Jagt & Aino Viertola, Toimintamallin vertaisarviointi: Hanna Ahokoivu, Heli Järvelä, Kati Myllymäki, Sauli Palmu & Kimmo Savela
Hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintamallien arviointi, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos www.thl.fi

Lasten on tutkittu kokevan vähemmän stressiä, ahdistusta ja kipua sairaalaklovnien ollessa mukana.

Sairaalaklovnien vaikuttavuudesta tehty meta-analyysi, jossa oli mukana 18 tutkimusta, osoitti merkittävästi vähentynyttä ahdistusta toimenpidettä ennen ja sen aikana, niin lapsilla kuin vanhemmilla, sairaalaklovnien läsnäollessa verrokkiryhmään nähden. Myös kipuasteikoissa näkyy vähentynyt kivun kokemus klovnin läsnäollessa verrokkiryhmään nähden.

Kasem Ali Sliman, R., Meiri, N., & Pillar, G. (2023). Medical clowning in hospitalized children: a meta-analysis. World Journal of Pediatrics, 19(11), 1055-1061. <https://doi.org/10.1007/s12519-023-00720-y>

Rahoitus

ILON MAHDOLLISTAMINEN

Sairaalaklovnitoiminta mahdollistetaan usean eri rahoituslähteen yhteistyönä. Haasteena on jatkuva epävarmuus, sillä rahoitus toiminnalle on hankittava vuosittain. Tämä vaikuttaa erityisesti toiminnan pidemmän aikavälin suunnitteluun ja kehittämiseen.

Yhdistyksen tavoitteena on vakiinnuttaa rahoitus ja laajentaa toimintaa niin, että sairaalaklovnit olisivat läsnä kaikkina arkipäivinä, kaikissa yliopistollisissa sairaaloissa. Eli aina, kun meitä tarvitaan. Kaikissa sairaaloissa on vielä osastoja ja toimialueita, joilla emme pysty vierailemaan toivottua määrää.

Käytännössä tavoite vaatii noin 200 000€ kasvua nykyiseen vuosibudjettiin. Yhdistys etsii aktiivisesti rahoitusmuotoja ja yhteistyökumppaneita tämän mahdollistamiseksi.

Mielestämme kaikilla lapsilla tulisi olla oikeus sairaalaklovneihin sairaalassaoloaikana!

**Yhdistyksellä on
valtakunnallinen
Varainhankintalupa
(2020/873)**

**Yhdistys on
Vastuullinen
Lahjoittaminen
Vala ry:n jäsen**

2/5/5* - Läsnä aina, kun meitä tarvitaan.

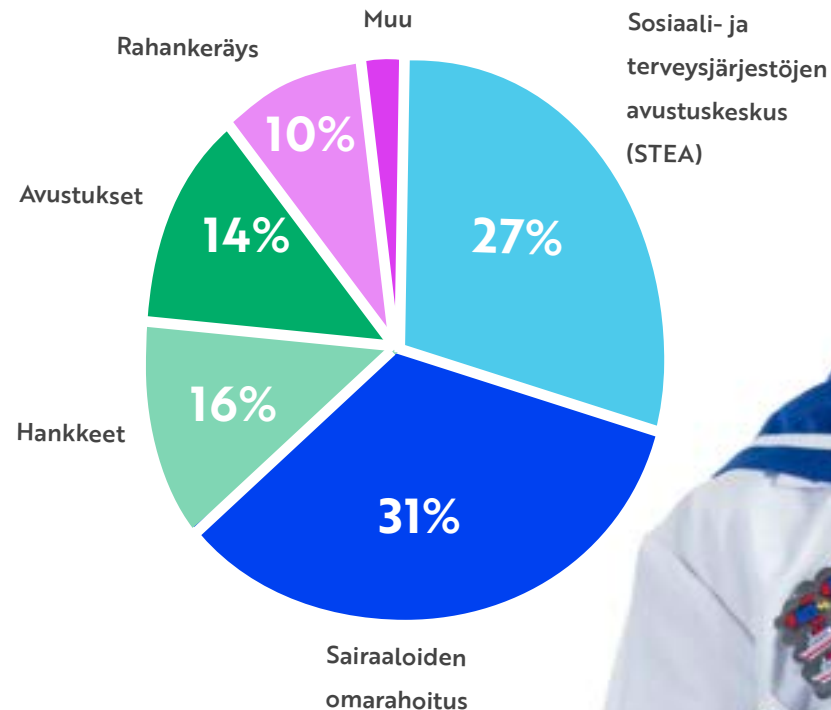
Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitsemme lisää tukijoita.

Lisää yhteistyökumppaneita tarvitaan, jotta pääsemme tavoitteeseemme – Tervetuloa mukaan arvostettuun ja värikkääseen joukkoomme! Yhdessä voimme viedä iloa lapsille sairaalaan ja tukea hoitohenkilökuntaa heidän työssään.

Lista tukijoista, yhteystiedot ja lisää tietoa toiminnan tukemisesta löytyy: sairaalaklovnit.fi/tue-meita/

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) on tukenut sairaalaklovnityötä sen alusta lähtien. Tämän tuen osuus rahoituksesta on nykyisellään noin 27 %. Sairaalat voivat käyttää osan potilasviihtyvyyteen lahjoitetuista varoista sairaalaklovnitoimintaan (Lastenklonikoiden Kummit ry, Tampereen Lastenklonikan Tuki ry ja TAYS tukisäätiö). Määrä vaihtelee hieman sairaalotain, mutta on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 31%. Sairaalaklovnitoimintaa tukevat myös useat säätiöt, rahastot, kunnat, yritykset ja yksityishenkilöt, muodostaen yhteensä noin 26% vuosittain tarvittavasta rahoituksesta. Lisäksi toimintaa rahoitetaan erilaisten hankkeiden avulla.

Rahoituksen jakautuminen

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)

* klovnia/arkipäivää/yo-sairaalaa

Lisää tärkeitä lukuja - vuodelta 2023

6 480 km

Kävelyä osastojen
käytävillä

27 litraa

Saippuakupla-ainetta

"Olimme unohtaa!"

675 kpl

Kanyloitua ja/tai nukutettua
pehmoeläintä

4 831 kpl

Mokaa per vuosi
(keksiarvo)

26,5 kpl

Emämunausta
(tarkka luku)

2 kpl

Törmäyksiä oviin

Tulevaisuus

NENÄ MENOSUUNTAAN!

Sairaalaklovneista on vuosien saatossa hioutunut lapsilähtöisen sairaala-arjen asiantuntijoita. Ammattitaitoamme on tilanne- ja tunneherkkyys sekä hetkessä elämisen taito. Klovnit oppivat työskentelemään hyvin erilaisissa tilanteissa ja tunneympäristöissä. Tämä mahdollistaa työmuotomme kehittämisen eri kohderyhmille, uusiin yhteyksiin. Vuorovaikutukselle ja ilolle on tilausta tulevaisuudessakin. Kehitteillä meillä on esimerkiksi:

Kotihoidossa olevien hematologisen osaston pitkäaikaispotilaiden luona vierailu on osa toimintamme kehittämistä. Kotihoitajaksolla lapsi on usein hyvin eristettynä, jolloin klovni on ollut merkittävä ja odotettu vieras.

Clownexus-hankkeen myötä sairaalaklovnit ovat olleet mukana kehittämässä sekä muistisairaiden vanhusten että autismin kirjon lasten kanssa tehtävää klovneriaa. Lisätietoa: www.clownexus.eu

Työelämän hyödyksi yhdistys on kehittänyt koulutuskokonaisuuksia, joissa teemoina ovat vuorovaikutus, kohtaaminen, kuuntelutaidot, esiintyminen, luottamus, työhyvinvointi ja ryhmäytyminen.

... eli iloa tiedossa tulevaisuudessakin!

Lähteet:

1. Karisalmi, N., Mäenpää, K., Kaipio, J. & Lahdenne, P. (2020). **Measuring patient experiences in a Children's hospital with a medical clowning intervention: a case-control study.** BMC Health Services Research 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12913-020-05128-2>
2. Kasem Ali Sliman, R., Meiri, N., & Pillar, G. (2023). **Medical clowning in hospitalized children: a meta-analysis.** World journal of pediatrics : WJP, 19(11), 1055–1061. <https://doi.org/10.1007/s12519-023-00720-y>
3. Lopes-Júnior, L. C., Bomfim, E., Olson, K. ym. (2020). **Effectiveness of hospital clowns for symptom management in paediatrics: systematic review of randomised and non-randomised controlled trials.** BMJ (Clinical research ed.), 371, m4290. <https://doi.org/10.1136/bmj.m4290>
4. Raisin, G., Cohen, R., Galant, O., Vaisfish, M., Jaworowski, S., Jaber, J., Kocherov, S., & Chertin, B. (2023). **Medical clowns versus sedation for paediatric urinary catheter insertion-A randomised pilot study.** Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992), 112(6), 1319–1323. <https://doi.org/10.1111/apa.16733>
5. Gomberg, J., Raviv, A., Fenig, E., & Meiri, N. (2020). **Saving Costs for Hospitals Through Medical Clowning: A Study of Hospital Staff Perspectives on the Impact of the Medical Clown.** Clinical medicine insights. Pediatrics, 14, 1179556520909376. <https://doi.org/10.1177/1179556520909376>
6. Blain-Moraes, S., Kingsnorth, S., Stephens, L. & McKeever, P. (2011). **Determining the effects of therapeutic clowning on nurses in a children's rehabilitation hospital.** Arts & Health. 4. 1-13. <http://dx.doi.org/10.1080/17533015.2011.561359>
7. Suutela H., toim. (2019) **Sairaalaklovnit Suomessa.** Tampereen yliopisto: Tutkivan teatterityön keskus 2019.
8. THL:n **HYTE-toimintamalli 1/2023. Sairaalaklovnitoimintaa lapsipotilaille.** Helsinki: arviointiraportti. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023022728801>

S A I R A A L A
K L O V N I T
sjukhusclowner

Sairaalaklovnit. Reseptinä ilo.

Tehoaä tutkitusti jännitykseen
ja saattaa aiheuttaa naurua.

OLLAAN YHTEYDESSÄ!

Kari Jagt, toiminnanjohtaja
041 535 6599 / kari.jagt@sairaalaklovnit.fi

Aino Viertola, varainhankintajohtaja
040 534 7079 / aino@sairaalaklovnit.fi

sairaalaklovnit.fi/yhteystiedot